

XYZ FOTOGRAFIE NEWSLETTER

VZW

BRABANTDAM 110, 9000 GENT 091/24 07 76

open woensdag, vrijdag, zaterdag van 13u tot 18u

LIDMAATSCHAP XYZ

Lid worden van XYZ-Fotografie betekent dat je ons initiatief steunt, maar ook dat je een jaar lang op de hoogte wordt gehouden van al onze activiteiten, uitgenodigd wordt op openingen, korting krijgt op boeken en tijdschriften, deel kunt nemen aan interessante workshops en lezingen aan dwaze prijzen en nog véél meer.

Lid word je door simpelweg 350 Bfr. of 1000 Bfr. (erelid) te storten op rek.nr. 440-0210341-20. Doe het nu!

UITNODIGING

U wordt verwacht op de opening van de tentoonstelling 'Larry Fink, a mid-career retrospective' donderdag 2 april om 20u.

De tentoonstelling loopt tot en met 9/5/87

1e jaargang nr. 3
verschijnt zeswekelijks
v.u. Carl De Keyzer
Brabantdam 110
9000 Gent

9000 Gent 12
G.P.P.-3-1185

Turk and Randy, 1958

LARRY FINK A mid-career retrospective

Kan je me wat vertellen over je familie? Ik meende te begrijpen dat ze zeer vooruitstrevend waren?

Mijn vader en moeder waren zeer links, liberalen die sterk aanleunden bij het communisme. Vooral mijn moeder was een activiste, richtte vakbonden op, strijdend voor de vrede. Zoals vele andere Amerikaanse intellectuelen in de jaren 30 en 40 werden ze sterk aangetrokken door de kunsten, vooral dan het sociaal realisme. Niet echt in de Leninistische zin, maar eerder omwille van zijn sentimentele aspecten.

Mijn eigen marxistische keuzes hebben uiteraard mijn carrière - zo hebben ze van mij een niet-commercieel persoon gemaakt - en mijn levenswijze beïnvloed: als men de dingen bekijkt in termen van sociale hiërarchie, hoe die alles orchestreert, determieneert en vaak ons gedrag voorschrijft, dan wordt men zich bewust van de psychologische interacties die voortvloeien uit die vooraf bepaalde verboden.

Wat mijn fotografie betreft, heeft mijn politieke geweten me de zin van de samenhang binnen de sociale orde bijgebracht. De rol van de fotografie in de media mag dan geen overdominante rol meer spelen, toch heb ik steeds getracht politieke foto's te maken door een zekere visie op het heden te geven, hopende om zo de perceptie die de kijkers van de toekomst zouden kunnen hebben, enigszins te kunnen veranderen.

Heb je fotografie gestudeerd?

Op zeventienjarige leeftijd heb ik gedurende 6 maanden lessen gevolgd bij Lisette Model en we zijn vrienden gebleven. Daarbuiten ben ik slechts heel kort naar de universiteit geweest - twee maanden! De invloed van Lisette is enorm geweest, maar het heeft lang geduurd om dat te accepteren. Toendertijd heeft ze me - tegen haar zin eigenlijk - weggestuurd, want ze vond me wel getalenteerd maar afkerig tegenover elke vorm van discipline of autoriteit. Haar organisch humanisme heeft mijn volledige oeuvre bepaald. We zijn zeer gelukkig, tot in onze contradicties, narcistisch en genereus. Ik ken haar goed... Zij kent me beter!

Na je ervaringen 'on the road' ben je teruggekeerd naar New-York, om er te fotograferen in een stijl zeer verwant aan die van Robert Frank. Kende je zijn werk of lag het in de tijdsgeest om zo te werken?

Eenieder die die periode van de Verenigde Staten, waarvan de grondslagen bekritiseerd en in vraag werden gesteld, aanschouwde, moest op die manier werken. De mensen van die generatie waren ironisch en tegenstrijdig. Men bood ons enkel een geordend, afgebakend leven, het status-quo was een benijdenswaardig iets. Het materialistische commercialisme deed zijn intrede. Ik fotografeerde ook de wereld van het spektakel - Broadway, de jazz-clubs - omdat ik me in die omgeving het meest op mijn gemak voelde. De subcultuur van New-York was in die dagen zeer belangrijk. Voor ons was het belangrijker bewuste mensen te zijn dan sociale of economische leiders. We hoopten dat onze waarden ooit deel zouden uitmaken van het grote spel. De eerste maal dat ik het werk van Frank zag, rond 1965, hield ik er helemaal niet van. Ik vond het laf en eenzijdig. Ik voelde me meer verwant met het romantisch humanisme van Cartier-Bresson. Onlangs pas, bij het afdrucken van oude negatieven, heb ik ontdekt dat Frank en ik veel gemeen hadden. Zijn eigen woede was toch bewust.

Je Cartier-Bresson periode lijkt me een tegenstelling in je carrière. Je eerste serie, de beat-nicks, lijkt me meer verwant met wat je daarna hebt gemaakt.

In de jaren zestig was ik een fotojournalist. Ik werkte voor al de tijdschriften uit die periode. Daar heb ik bij gewonnen en verloren. Ik heb er bij gewonnen in de zin dat ik overal kwam en zag wat er zich afspeelde. Ik heb er bij verloren omdat ik me moest plooiën naar de veelheid van de verschillende esthetische criteria die me opgelegd werden, gewoon om mijn brood te verdienen. Links zijnde, dacht ik dat het infiltreren in de media zowel loyaal als mogelijk was. Maar eigenlijk was dat niet mogelijk. Dat werd me duidelijk toen ik merkte dat mijn werk verzwakt was en mijn ziel verziekt. Ik ben gestopt in 1969, toen ik huw-

Club Cornich, N.Y.C., Febr. 1977

de met Joanie Snyder, een talentrijke schilderes. Zij is het die de vinger heeft gelegd op mijn integriteitsproblemen. Ik gaf toen les en ik ben gedurende een jaar gestopt met fotograferen. Wat me ook geholpen heeft, is mijn onverwoestbaar geloof in het leven, dat heb ik van mijn moeder. Vandaag heb ik een beetje van die hoop verloren, maar ze is vervangen door, laten we zeggen, de ondervinding.

Als fotograaf in de jaren 60 in New-York maakte je deel uit van een groep fotografen die onze manier van kijken heeft veranderd. Kan je ons vertellen over de mensen met wie je omging, zoals Diane Arbus? Heeft zij of anderen ook je werk beïnvloed?

Ik ben altijd een outsider geweest. Ik kan in goede omstandigheden werken, bevriend zijn met andere fotografen, met jazzmensen, dansers, maar ik zoek niet speciaal het gezelschap op van andere fotografen, waarschijnlijk omwille van de angst, de competitie (ben ik beter, slechter?) en ook vanuit een zeker links snobisme: ik wist niet goed hoe ik me onder gelijken moest gedragen. Diane en ik waren bevriend, ten dele door onze relatie met Lisette. Zij heeft m'n werk niet beïnvloed; ze hield niet van m'n werk omdat het toen, buiten een paar beelden, niet erg interessant was. Ze was een zeer boeiende, zeer vreemde vrouw.

Wat is de politieke boodschap van je boek 'Social Graces'?

Ik haat de rijken niet, maar ik ben voorbestemd om hun voorrechten te bekritisseren. Evenmin vereer ik de armen, want in velerlei aspecten gelijken rijken en armen sterk op elkaar in hun zwakheden. Er bestaat een klassensysteem binnen elk klassensysteem: door het humanisme bemerkt men dat er overall vriendelijke mensen zijn, wat ook hun status weze. Die mensen die hun leven trachten zin te geven zoek ik op wanneer ik fotografeer. Buiten films is niets zwart of wit.

Wanneer je naar een chic feest gaat, ben je dan het zwarte schaap, of probeer je je te integreren?

Ik heb gedurende 9 jaar een smoking gedragen. Ik vermaakte me op die parties. Die mensen trokken me aan zonder me mijn kritische zin te doen vergeten. Je zou kunnen zeggen dat het een serie is over de dualiteit aantrekking-afkeer.

Hoe ben je overgestapt van de smoking naar de werkbroek?

Dat was makkelijk. Ik behoor tot twee werelden. Ik hou zowel van het rondslenteren in het Waldorf als van scheten laten in het openbaar. Ik zie geen enkele reden waarom je een of andere van je reacties uit je leven zou sublimeren. Alles moet volgens mij organisch worden gefotografeerd, van binnenuit.

De Sabatine zijn zulke open mensen dat ik me nooit als een indringer heb gevoeld. Ze houden van me, ze zien in mij een buur. Ik heb gedurende jaren in hetzelfde dorp gewoond, ze hebben me dus aanvaard als een van de hunne. Het zijn arbeiders die zich niet doodwerken; John is van een onvoorstelbare luiheid, zachttaardig en edelmoedig, Jean is een bulldog, geliefd en gehaat door allen. Ze hebben geen geld, maar ze bulken van de rijkdom. Hun relaties zijn verschrikkelijk, maar op het emotionele vlak is er een botte schoonheid in hun trotseringen. Aanvankelijk hielden ze niet van mijn beelden, maar toen ze getoond werden in het MOMA en ik hen 10% gaf van wat ze opbrachten, begonnen ze ze goed te vinden! Niettemin blijven ze ze vreemd vinden. Wanneer ik hun foto's geef, vernijden ze die, steken ze in aluminium kaders en hangen ze op in hun salon. Ooit zullen het verzamelstukken worden!

Wat is het belangrijkste: de inhoud van het beeld of de manier van het zien en het tonen?

Beide. Ze zijn niet te scheiden.

Waarnaar ben je op zoek als je jezelf fotografeert? Is niet elke foto een zelfportret?

Ja. Niet als intentie maar in het feit op zoek te zijn naar de waarheid. Een vriend-psycholoog heeft me gezegd dat in een periode van sterke relativering het onze intuïtie is die het dichtst bij de objectiviteit aanleunt. Wat ik met mijn zelfportretten nastreefde, was me te laten gaan voor de camera, van me met mezelf te confronteren, mijn emoties van dat moment te tonen. Mijn leven nam toen een wending: ik scheidde van mijn vrouw, had een jong kind, ik was niet van de gelukkigsten. Tegelijkertijd had ik een relatie met een andere vrouw, de wereld lag als aan mijn voeten, ik vond me knap. Naderhand beschouwde ik er voor al een les in illusie en helderziendheid in. De illusie toen, de helderziendheid nu.

Jean Sabatin, Martin's Creek, 1984

Toen ik die foto's in New York toonde, kwamen er vrouwen me feliciteren omdat ik zulke emotionele, onthullende dingen had durven tonen, wat zeldzaam is voor een man. Toen wist ik waarom ik die beelden toonde.

Je hebt het merendeel van de fotografische onderwerpen behandeld, behalve het naakt. Waarom niet?

Ik fotografeer de vrouw, niet haar lichaam. En ik toon mijn naakten niet! Hoofdzakelijk omdat de foto's van vrouwen met wie ik heb samengeleefd zeer persoonlijk en relatiegebonden zijn, of het nu om begeerte, liefde of andere dingen gaat. Ik denk niet het recht te hebben dat te onthullen. Ik heb veel foto's van mijn familie, vrouwen, die noch niemand heeft gezien.

Zoals andere Amerikaanse fotografen, lijk je van Europa te houden. Is dat omdat Europa exotisch is of vind je dat werk hier beter begrepen wordt?

Ik hou erg veel van Europa omwille van die duizenden jaren cultuur, schoonheid, relaties. Ik voel me er een kleine jongen. Het is als in New York op mijn twintigste, niets kennende van het leven en alles willen weten. Sommige relaties mogelijk met Europeanen, zelfs voor een oude man van 45 jaar, zijn even sterk dan die die ons leven bepalen. Ik ken Europa niet voldoende om kritisch te kunnen zijn, behalve Duitsland misschien waar ik klaar begin te zien.

LEDENTENTONSTELLING

Van 14 mei tot 27 juni 1987 biedt XYZ zijn leden een eigen tentoonstelling aan! Eénieder, fotograaf, -beroeps of amateur-, huismoeder, metsers, peuter, dopper, intellectueel of spast, kan deelnemen aan dit ongeëvenaard belangrijk en wereldschokkend evenement voor zover hij/zij lid is van XYZ. Maximum 5 meesterwerken mogen worden ingeleverd; het thema mag vrij worden gekozen. De foto's dienen inlijstklaar afgeleverd te worden; buitenformaat van passepartout e.d. moet 40 x 50 cm bedragen. Het is duidelijk dat jullie het succes van dit grensoverschrijdend en -verleggend initiatief bepalen en we hopen dan ook op een

Wat zijn de belangrijke verschillen tussen de Europese en Amerikaanse fotoscene?

De Europese scene lijkt me meer verborgen, meer familiair, emotioneler, minder gericht op welslagen, misschien ook omdat slagen er moeilijker is, meer integer, zonder twijfel minder oppervlakkig, minder leeg soms.

Wat kan je vertellen over je ervaring in het onderwijs? Kan je fotografie op school leren?

Het is nu 20 jaar dat ik les geef en fotografie moet je niet leren op school. Ik ben een enthousiast leraar. Mijn enige kritieken zijn positief. 'Dit is sterk. Waarom dit niet, dit verzwakt de kracht van dat.'

Welke raad geef je aan iemand die fotograaf wil worden?

Doe het op je best, wacht niet op zekerheid en als je het wil, wees dan geobsedeerd. Zonder obsessie heeft de waarheid geen enkele kans.

Je bent een jazz-liefhebber. Zie je een band tussen fotografie en jazz?

Ja. Zowel fotografie als jazz zijn gebaseerd op veranderingen die het heden beïnvloeden. Het gaat om het formuleren van ogenblikkelijke indrukken en hun relaties met een geheel. Tot waar kan men improviseren?

Interview van Alain D'Hooghe (uit Clichés nr. 33)

massa inzendingen. Uiterste leveringsdatum is 2 mei 1987, maar wacht liefst niet zo lang en kruip nu reeds in je camera... You push the button, printing, presentation... We do the rest. Als klap op de vuurpijl zal op het eerste onvoorstelbaar waanzinnig XYZ-tuinfeest de publieksprijs van deze 1e ledententoonstelling door niemand minder dan zéér prominente fotopersoonaliteiten worden uitgereikt. (voorziene datum: 19 juni '87). Nogmaals, teveel redenen om niet mee te dingen. Roem en succes liggen binnen ieders handbereik!

XYZ, c'est fou.

LARRY FINK

A mid-career retrospective

XYZ-FOTOGRAFIE vzw Brabantdam 110 Gent
van 3 april tot 9 mei '87 open woe., vrijd. zaterdag van 13u tot 18u.

HOORDSTARFONDS V.Z.W.

Vrij van zegel, art 198

ILFORD